

The logo for the Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) consists of the letters 'NVJ' in a bold, blue, sans-serif font. A vertical blue line is positioned to the right of the letters.

Nederlandse
Vereniging van
Journalisten

Amsterdam, 24 december 2019

Betreft: Overname Sanoma NL door DPG Media

Zaaknummer: ACM/19/03820

Autoriteit Consument en Markt
Directie Mededinging
Postbus 16326
2500 BH Den Haag

Geachte heer Snoep,

DPG Media B.V. wil Sanoma Media Netherlands B.V., Sanoma Media Participations B.V., B.V. Aldipress overnemen. De bedrijven hebben op 20 december 2019 de Autoriteit Consument & Markt (ACM) om toestemming gevraagd voor de overname (zaaknummer: ACM/19/03820).

De Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) en haar sectie Nederlandse Vereniging van Fotojournalisten (NVF) en de Auteursbond constateren dat in Nederland al 85% van de printoplage in Belgische handen is. Mediahuis en DPG Media zijn marktleider. Het aandeel van DPG Media neemt na de aangekondigde overname verder toe.

Voor een nadere analyse van de marktpositie van DPG verwijzen we naar de analyse van mediadeskundige en oud-lector Piet Bakker op de site van het Stimuleringsfonds vd Journalistiek: <https://www.svdj.nl/nieuws/hoe-machtig-wordt-dpg-nederland/>

Uit de berichtgeving begrijpen de NVJ en de Auteursbond dat de Autoriteit Consument & Markt (ACM) de overname nog moet goedkeuren. De NVJ en de Auteursbond doen een beroep op ACM om de volgende vraagstukken in haar beoordeling mee te nemen.

Machtsblok

- Onderzoek of de samenvoeging één partij in het medialandschap een marktversturende machtspositie geeft

Nader onderzoek inkoopmacht

- Onderzoek wat het effect is van deze concentratie op het mogelijk ontstaan van inkoopmacht ten opzichte van zelfstandige (foto)journalisten en eventueel misbruik van inkoopmacht
- Neem in dit onderzoek mee dat de algemene voorwaarden van DPG Media het eindeloos doorplaatsen van een stuk – zonder enige vorm van vergoeding – mogelijk maakt met als gevolg dat freelancers hierdoor minder inkomen kunnen genereren omdat er minder afnemers zijn.

Pluriformiteit

- Onderzoek of de concentratie leidt tot verschraling van het nieuwsaanbod voor de consument door onafhankelijke nieuwsbronnen, en daarmee de pluriformiteit en kwaliteit

van dagbladen en nieuwssites? Onze vrees is niet dat het aantal titels zal afnemen, maar wel dat dit geldt voor de hoeveelheid unieke content. Nu reeds zien we dat tussen de merken van DPG Media veel beeld en tekst gedeeld wordt door verschillende titels, waardoor een pluriform aanbod onder druk komt te staan ?

- Onderzoek of de concentratie gevolgen heeft voor de objectiviteit in berichtgeving en beeld. Er zijn meerdere gelijkwaardige marktpartijen nodig voor een evenwichtige nieuwsvoorziening in een democratische samenleving. Het bestaan van redactiestatuten is in onze ervaring onvoldoende om dit te garanderen. Concentratie en de daarmee gepaard gaande afname van het aantal journalisten brengt de voor vrije nieuwsgaring noodzakelijke diversiteit en variatie in de media in gevaar.
- Onderzoek of de overname toetreding van nieuwe spelers bemoeilijkt

Maatschappelijke ontwikkelingen – vonnis en motie

Verder wijzen wij ACM op de uitspraak van de rechter op 1 november jongstleden (ECLI:NL:RBAMS:2019:8099 en ECLI:NL:RBAMS:2019:8119) inzake twee freelance (foto)journalisten tegen De Persgroep. Inzet van de rechtszaak was een eerlijk tarief vergelijkbaar met die van journalisten in vast dienstverband. De twee freelancers deden een beroep op de Wet Auteurscontractenrecht. Volgens deze Wet hebben freelancers recht op een ‘billijk tarief’. De rechter stelt dat uitgevers een machtspositie hebben en dat een billijke vergoeding bepaald wordt op basis van CAO, exploitatiemogelijkheden en wat andere partijen in de markt betalen. De rechter stelt dat een billijk tarief in deze casus 50% hoger moet zijn dan door De Persgroep (nu DPG Media) was betaald. Illustratief voor de marktmacht van deze uitgever is het besluit om de betrokken schrijvende journalist geen opdrachten meer te geven nadat de rechtszaak was aangespannen.

Verzoek afspraak – ruimte nieuwe Leidraad ACM

De NVJ en de Auteursbond willen in het kader van deze ontwikkelingen op korte termijn in gesprek met ACM. Als u deze fusie toelaat, wordt de onderhandelingsruimte voor freelancers nog beperkter, er valt namelijk een concurrent aan de zijde van de opdrachtgevers weg. Hierdoor is het voor freelancers nog lastiger een tarief te bedingen waarvan zij hun zakelijke lasten en privé lasten kunnen bekostigen. Wij willen met u bespreken of voor die groep freelancers de nieuwe Leidraad van ACM ruimte biedt om de onderhandelingskracht te bundelen, dat lijkt nu niet helemaal helder. Het kan niet zo zijn dat de NVJ en de Auteursbond en haar freelancers lijdzaam moeten toekijken totdat het tarief onder de 16 euro per uur is gezakt – want dat gaat met deze marktverdeling zeker gebeuren - om dan pas collectieve tariefafspraken te kunnen maken.

Wij lichten deze brief graag mondeling toe in een gesprek. Een delegatie freelance journalisten heeft inmiddels aangegeven mee te willen naar dit gesprek.

Hoogachtend,

Thomas Bruning
Algemeen Secretaris NVJ

Rosa García López
NVJ Secretaris Zelfstandigen en NVF

Miro Lucassen
Voorzitter sectie Freelance Journalisten Auteursbond